

Sakramentalia. Co to jest?

Używanie sakramentaliów to jedna z bardziej niezrozumiałych praktyk w Kościele katolickim. Od samego początku były one częścią życia chrześcijan, ale dziś często uważane są za rodzaj przesądu. Wynika to w dużej mierze z faktu, że przez wieki wielu katolików – zamiast używać sakramentaliów z wiarą, jako narzędzi łaski – traktowało je w „magiczny” sposób, jak „chrześcijańskie amulety”.

Sakramentalia to ustanowione przez Kościół znaki, które służą uświęcaniu naszej codzienności. Są niejako „przedłużeniem” sakramentów, w których przyjmujemy Bożą łaskę. Sakramentalia nie udzielają wprost łaski Ducha Świętego, tak jak sakramenty, ale uzdalniają do jej przyjmowania i życia nią na co dzień.

Sakramentalia mają wzbogacać nasze duchowe życie, nie są dla niego zagrożeniem. Zostały powołane przez Kościół, aby budzić w nas coraz głębszą relację z Chrystusem i aby nam pomagać w uświęcaniu naszej codzienności, nawet tych jej elementów, które wydają się najprostsze i najbardziej powszechne. **Sakramentalia są pochodną sakramentów i pomagają nam dostrzegać i przyjmować Bożą łaskę w naszej codzienności.**

Miejscem działania sakramentaliów ze szczególną mocą jest **dom**: jeśli używamy ich z wiarą, sakramentalia są w stanie odsuwać od nas duchowe niebezpieczeństwa i inspirują nas do świętego życia, do codzienności oddanej Bogu. Jednak możemy ich używać nie tylko w domu – warto mieć je przy sobie w naszym **samochodzie** i w **miejscu pracy**.

Sens i cel sakramentaliów

W przeciwieństwie do sakramentów towarzyszących nam w najistotniejszych chwilach życia, **sakramentalia uświęcają zwykłe momenty tworzące codzienność każdego człowieka.**

Jak uczy Katechizm Kościoła Katolickiego, **sakramentalia to znaki „święte, które z pewnym podobieństwem do sakramentów oznaczają skutki, przede wszystkim duchowe, a osiągają je przez modlitwę Kościoła”** (KKK 1667).

Warto więc pamiętać, że **„sakramentalia nie udzielają łaski Ducha Świętego na sposób sakramentów, lecz przez modlitwę Kościoła uzdalniają do przyjęcia łaski i dysponują do współpracy z nią”** (KKK 1670). Co to oznacza w praktyce?

Jeśli realnie podejmuję swoje powołanie do bycia chrześcijaninem, nie dokonuję sztucznego podziału swego życia na przestrzenie święte i świeckie tj. sacrum i profanum, lecz **każdy mój gest, działanie, codzienne spotkanie poświęcam Bogu**. W ten sposób staję się coraz czytelniejszą ikoną Boga, również dzięki używanym z wiarą sakramentaliom.

Te z kolei możemy podzielić na ustanawiające (jak obrzędy profesji zakonnej, konsekracja kościoła czy ołtarza, ustanowienia posługi np. lektora czy akolity) i upraszające (znak krzyża świętego, błogosławieństwo, procesje pokutne, egzorcyzm). **Celem sakramentaliów jest więc tworzenie w nas, a przez nas i w otaczającym nas świecie, konkretnego duchowego dobra.** Tak na przykład czyniąc z wiarą znak krzyża, przechodząc obok kościoła czy prosząc o poświęcenie zakupionego na pielgrzymce różańca lub pokropienie mieszkania podczas wizyty duszpasterskiej, **świadomie otwieram się na działanie Boga**.

Zajmuje On wówczas nie tylko obrzeża, ale i centrum moich codziennych odniesień. Tak więc ani poświęcona woda, ani noszone przez nas medaliki czy pobłogosławione na św. Jana wino lub chleb w dniu liturgicznego wspomnienia św. Agaty nie stanowią chrześcijańskiej wersji jakiejś nowej generacji amuletów, ale **danym nam przez Kościół znakiem pozwalającym tworzyć bardziej Bożą codzienność**, a nie tylko ludzką, opartą na bilansie zysków i strat.

9 najbardziej tradycyjnych i najpopularniejszych sakramentaliów naszej wiary

Krzyż (Krucyfiks)

Przypomina wielką miłość Boga do nas i jest jedną z podstawowych broni przeciwko duchom nieczystym. To na krzyżu Chrystus pokonał grzech, śmierć i diabła. Wskazane, aby mieć krzyż w każdym domowym pomieszczeniu, by nam przypominał o Jezusie i zachęcał nas do wierności Bogu w godzinach pokusy. Poproś kapłana, aby poświęcił twoje krzyże.

Woda święcona

Jest wspomnieniem naszego chrztu i symbolizuje duchową czystość. Przedstawia wodę, która wypłynęła z boku Chrystusa w dniu, w którym pokonał diabła, czyli w dniu Jego ukrzyżowania dla naszego zbawienia. Istnieje stary zwyczaj wieszania na ścianie przy drzwiach małych naczyń z wodą święconą, aby zanurzać w niej palce przed zrobieniem znaku krzyża w czas wychodzenia lub powrotu do domu.

Sól egzorcyzmowana

Poświęcona sól stanowi mocną broń przeciwko złu, zgodnie z formułą stosowaną przy jej poświęceniu: jest symbolem zdrowia psychicznego i cielesnego, ma właściwości wyzwalania nas od nieczystości i złych wpływów. W Ewangelii Chrystus nakazuje nam być solą i światłem świata.

Różaniec

Ofiarowana świętemu Dominikowi przez Najświętszą Maryję podczas objawienia w 1214 roku **modlitwa różańcowa jest kontemplacją tajemnic życia Jezusa i Maryi** podczas seryjnej recytacji Ojciec Nasz, Zdrowaś Maryjo i Chwała Ojcu; pomocą w modlitwie służy przesuwanie różańcowych paciorków. Termin „róża”

to symbol duchowych róż ofiarowywanych Matce Bożej. Różaniec składał się tradycyjnie z trzech części tworzących tzw. tajemnice – radosne, bolesne i chwalebne. Papież Jan Paweł II dodał do nich czwartą część – tajemnice światła.

Szkaplerz karmelitański

Składa się z dwóch kawałków brązowego materiału połączonych sznurkiem; na jednym znajduje się wizerunek Matki Bożej z Karmelu, na drugim – wizerunek Najświętszego Serca Jezusa lub emblemat Zakonu Karmelitów. **To miniatura karmelitańskiego habitu**. Powinien być poświęcony i umieszczony na wiernym przez kapłana, zgodnie z rytuałem nałożenia szkaplerza. Gdy w 1251 roku Matka Boża objawiła się Szymonowi Stockowi, obiecała mu: „**Kto umierając, będzie miał na sobie szkaplerz, nie zginie w wiecznym ogniu**”.

Cudowny medalik

Święta Katarzyna Labouré otrzymała go podczas wizji Najświętszej Maryi w 1830 roku. Medalik zawierał modlitwę „*O Maryjo bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy*”. Matka Boża powiedziała: „**Kto będzie nosił taki poświęcony medalik, dostąpi wielkich łask**”.

Medalik św. Krzysztofa

Zgodnie z tradycją **św. Krzysztof nosił Dzieciątko Jezus na ramionach, dlatego jest czczony jako patron podróżujących**. Jego wstawiennictwo przyzywane jest często w czasie podróży samochodem, dlatego też zazwyczaj w samochodzie umieszcza się jego medalik. Oczywiście o takie wstawiennictwo świętego można również prosić w podróży realizowanej każdym innym środkiem lokomocji.

Medalik św. Benedykta

Po jednej stronie św. Benedykt trzyma w rękach księgę reguły życia monastycznego i krzyż. Wokół znajduje się modlitwa **EIUS IN OBITU NRO PRAESENTIA MUNIAMUR (Oby obecność Świętego Benedykta była dla nas pociechą w godzinie śmierci)**. Kielich, z którego wychodzi wąż i kruk trzymający w dziobie chleb przypominają o próbach otrucia Świętego Benedykta. Z drugiej strony medalika, między ramionami krzyża znajdują się litery CSPB – Crux Sancti Patri Benedicti (Krzyż świętego Ojca Benedykta). Na pionowej belce krzyża widnieją litery CSSML – Crux Sacra Sit Mihi Lux (Niech Święty Krzyż będzie moim światłem). Na belce horyzontalnej krzyża znajduje się symbol NDSMD – Non Draco Sit Mihi Dux (Niech wąż nie będzie moim przewodnikiem). U góry - napis PAX lub monogram Chrystusa IHS – Iesus hominum Salvator (Jezus Zbawicielem ludzi). Po prawej stronie PAX, inicjały VRSNSM – Vade Retro Sātana Nunquam Suade Mihi Vana (Odejdź precz szatanie, nigdy mi nie podsuwaj złych rad) i SMQLIVB – Sunt Mala Quae Libas Ipse Venena Bibas (To, co mi ofiarujesz, jest złe, sam pij swoją truciznę).

Egzorcyzm

Egzorcyzm **to prośba skierowana do Boga**, w imię Jezusa Chrystusa, **by jakaś osoba lub przedmiot były strzeżone od napaści złego ducha i uwolnione od jego wpływu**. Egzorcyzm wielki (uroczysty) może stosować tylko kapłan wyznaczony do tej posługi przez biskupa. Natomiast tzw. **egzorcyzmy proste to prywatne modlitwy, które mogą odmawiać wszyscy wierni**.

Istotna uwaga: sakramentalia to nie magia, lecz wiara i modlitwa!!!

Asystent kościelny: ks. Przemysław Filipkiewicz

Teksty przygotowała D.B.

„Cichy Przyjaciel” do pobrania w wersji elektronicznej

<https://www.diecezja.kielce.pl/cichy-przyjaciel>

Kontakt: cp.cichy.przyjaciel@gmail.com

Przeczytaj i podaj dalej

Cichy Przyjaciel Nr 154

Bezpłatne pismo katolickie

Żarliwością rozpałiłem się o chwałę Pana Boga

Katolickie sakramentalia
Naucz się czerpać z bogactw Kościoła

Woda święcona, medaliki, pobłogosławiona sól. Niektórzy uważają je za coś w rodzaju „chrześcijańskich amuletów”. Tymczasem są to ustanowione przez Kościół znaki, które mają pomagać nam w uświęcaniu naszego codziennego życia.

Święta Matka Kościół ustanowił ponadto sakramentalia. Są to święte znaki, które na podobieństwo sakramentów wskazują przede wszystkim na duchowe dobra osiągnięte dzięki wstawiennictwu Kościoła. Przygotowują one ludzi do przyjęcia właściwego skutku sakramentów i uświęcają różne okoliczności życia. (KL 60)

Sakramentalia są świętymi znakami, przez które na podobieństwo sakramentów, są oznaczone i otrzymywane ze wstawiennictwa Kościoła skutki, zwłaszcza duchowe. (KPK 1166)